

Finansavdelningen
Inköpsenheten
Anna Gustafsson

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Upphandlingsärende – Ramavtal för oxalsyra

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att bemyndiga verkställande direktören att, efter genomförd upphandling, teckna ramavtal.

Christian Rockberger
Verkställande direktör

Johanna Ansker
Avdelningschef
VA-avdelningen

Sammanfattning

Oxalsyrans användningsområde är för rengöring av membranfilter efter aktivslamprocessen (kväverening) på Henriksdals avloppsreningsverk. För att säkerställa driften av membranfilter på Henriksdals avloppsreningsverk krävs en pålitlig och säker leverans av oxalsyra med en etablerad och rutinerad leverantör inom området.

Den årliga inköpsvolymen av oxalsyra uppskattas till drygt 200 ton. Från och med 2026 kommer behovet att öka till drygt 650 ton/år då verksamheten utökas och behovet av oxalsyra ökar.

Ramavtalet löper under 8 år och det totala avtalsvärdet beräknas till cirka 18 mkr.

ÄRENDET

Bakgrund och nuläge

SVOA har ett pågående avtal med en leverantör avseende citronsyra till Henriksdals avloppsreningsverk. Citronsyran används för rengöring av membranfilter efter aktivslamprocessen (kväverening) på Henriksdals avloppsreningsverk. Denna kemikalie har visat sig ha en negativ påverkan på betongen i de gjutna bassängerna i form av vittring. Pilotförsök har genomförts med testning av oxalsyra istället för citronsyra för membranreningen. Försöken har visat att oxalsyra har samma eller bättre funktion som citronsyra men med mindre påverkan på konstruktionerna. Ett utbyte av kemikalie för reningsprocessen föreslås därför vilket innebär att en ny upphandling av oxalsyra behöver genomföras.

Mål och syfte

Upphandlingens mål och syfte är att tillgodose SVOA:s behov av kemikalier för rengöring av membranfiltern som inte har en negativ påverkan på betongen i de gjutna bassängerna. Genom upphandlingen säkerställer SVOA ett upphandlat avtal som leder till pålitlig och kostnadseffektiv leverans av oxalsyra.

Omfattning

Den årliga inköpsvolymen av oxalsyra uppskattas till drygt 200 ton. Från och med 2026 kommer behovet att öka till drygt 650 ton/år då verksamheten utökas och behovet av oxalsyra ökar.

Avtalstid

Avtalets maximala giltighetstid föreslås vara 8 år. SVOA har efter 18 månader rätt att säga upp avtalet med 6 månaders uppsägningstid.

Möjligheten att säga upp avtalet efter den inledande perioden gör att avtalet, om det fungerar bra, kan löpa på hela den totala avtalstiden men det ger oss stor flexibilitet att kunna säga upp avtalet i förtid för att t ex kunna göra en ny upphandling om marknaden eller förutsättningarna förändras som gör att vi gynnas av att konkurrensutsätta på nytt.

Kravställning

I samband med upphandlingen kommer kontroll av leverantörerna göras avseende bland annat generella uteslutningsgrunder. Dessa syftar till att utesluta leverantörer som begått vissa typer av brottslighet såsom exempelvis, mutbrott, bedrägeri, penningtvätt och terroristbrott. I detta ingår även kontroll av betalning av skatt och socialavgifter samt att inte tidigare allvarliga avtalsbrott begåtts. Dessutom kommer även kontroll av att sanktionerna mot Ryssland upprätthålls av leverantörerna genomföras.

För att säkerställa driften av membranfilter på Henriksdals avloppsreningsverk krävs en pålitlig och säker leverans av oxalsyra med en etablerad och rutinerad leverantör inom området.

En Request for information (RFI) har publicerats med avsikt att samla in fakta kring oxalsyrans, produktion, transportkedja, klimatpåverkan med mera.

Övriga kravområden som upphandlingen kommer att innehålla är:

- Oxalsyrans kvalitet och koncentration
- Agentmedgivande från Kemikalieinspektionen i Sverige.

- Oxalsyran får inte innehålla ämnen som negativt påverkar processen, dess slamprodukter och/eller utgående vattens kvalitet eller utsläpp till luft.
- Krav på personal som genomför leveranserna avseende kompetens, erfarenhet och säkerhet

Hållbarhet

SVOA har inom inköpsområdet tre olika hållbarhetsperspektiv som vi utgår ifrån i vårt inköpsarbete. Det är ekonomisk hållbarhet, miljömässig hållbarhet och social hållbarhet. Under strategifasen av en upphandling görs en bedömning av aktuell upphandlings påverkan på våra olika hållbarhetsperspektiv.

Ekonomiskt hållbar upphandling innebär en effektiv användning av skattemedel, sund konkurrens, samt ekonomisk tillväxt som inte sker på bekostnad av människor eller miljö. Inom området miljömässig hållbarhet utgår kraven i våra upphandlingar från Stockholms stads miljöprogram och tillhörande riktlinjer. Inom området social hållbarhet utgår kraven i våra upphandlingar från Stockholms stads program för inköp. Enligt programmet ska bolaget, där det bedöms lämpligt i förhållande till upphandlingens art och omfattning, ställa krav inom följande områden:

- Arbetsmiljö
- Särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor
- Etisk hänsyn
- Sysselsättningsfrämjande åtgärder
- Antidiskriminering

Särskilt om arbetsrättsliga kontraktsvillkor

Enligt Stockholms stads program för inköp ska stadens leverantörer inte få konkurrensfördelar genom bristande anställningsvillkor för sina anställda. Sedan den 1 juni 2017 är det enligt lag i vissa fall obligatoriskt att använda särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor avseende lön, semester och arbetstid. De särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkoren syftar till att motverka "social dumpning" genom att säkerställa att arbete som utförs inom ramen för offentliga kontrakt sker med skäliga anställningsvillkor.

För att göra bedömningen om krav ska ställas på arbetsrättsliga villkor utgår SVOA från Upphandlingsmyndighetens bedömning i första hand och i andra hand görs egna bedömningar enligt den modell som Upphandlingsmyndigheten rekommenderar.

Om bedömningen visar att det är behövligt med arbetsrättsliga villkor för det aktuella avtalet utgår SVOA från de villkor som finns framförhandlade mellan centrala arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer och upphandlingsmyndigheten. Om sådana villkor inte finns framförhandlade tas villkor fram om förutsättningarna i den aktuella upphandlingen medger detta.

Om arbetet utförs i andra länder, där svensk rätt inte är tillämplig, ska de arbetsrättsliga villkoren ställas i enlighet med den internationella arbetsorganisationens (ILO) så kallade kärnkonventioner om grundläggande rättigheter i arbetslivet.

Hållbarhetskrav i aktuell upphandling

I aktuell upphandling av oxalsyra ställs krav kopplat till ekonomisk hållbarhet inom följande områden:

- Antikorruption

Inom området miljömässig hållbarhet ställs bland annat krav inom följande områden:

- Fordonskrav
- Drivmedelskrav

- Systematiskt miljöarbete
- Kemikaliekrav

Inom området social hållbarhet ställs krav inom områdena:

- Arbetsmiljö
- Sysselsättningsfrämjande åtgärder
- Antidiskriminering
- Arbetsrättsliga villkor (ILO:s kärnkonventioner)
- Etiska hänsyn

Tidsplan

En Request for information (RFI) är annonserad med sista svarsdag 2024-01-29. Efter sista svarsdag kommer de inkomna svaren sammanställas och bearbetas tillsammans med referensgruppen samt representant från hållbarhetsenheten. Därefter påbörjas arbetet med framtagande av upphandlingsdokumentet.

Den preliminära tidsplanen är att annonsera under kvartal 2 för att kunna tilldela innan sommaren med avtalsstart i september.

Ekonomi

Det bedömda avtalsvärdet uppgår till cirka 18 mnkr. Upphandlingens totala värde per år har bedömts till cirka 2 mnkr.

Risker

Vid överprövning finns risk för en försenad avtalsteckning och kommande ramavtalsstart. För att minimera risken för överprövningar sker en dialog med marknaden.

Uppföljning

För att säkerställa god avtalsefterlevnad krävs kontinuerlig uppföljning av ingångna avtal.

Under avtalstiden sker löpande uppföljning av bland annat ekonomi, leverans och kvalitet. Regelbundna kontroller genomförs även av kreditvärdighet samt att leverantören betalar skatter och sociala avgifter.

SVOA har därutöver en modell för fördjupade uppföljning av avtal som bygger på att avtalet först klassificeras av inköpsenheten utifrån parametrarna betydelse, värde, risk samt komplexitet. Därefter görs en hållbarhetstagging med en färgkod baserat på hur stor inverkan avtalet har på SVOA:s hållbarhetsmål. Hållbarhetsenheten gör en bedömning av avtalets påverkan utifrån ett ekonomisk-, socialt- och miljömässigt hållbarhetsperspektiv. Resultatet av klassificeringen och hållbarhetstaggingen styr hur det enskilda avtalet som ett minimum följs upp.

Klassificeringen görs utifrån följande indelning:

- Standardavtal** - standardiserade varor/tjänster/entreprenader till ett lägre värde där det finns många leverantörer och därmed hög konkurrens.
- Hävstångsavtal** - standardiserade varor/tjänster/entreprenader till ett högre värde där det finns många leverantörer och därmed hög konkurrens.
- Flaskhalsavtal** - svårtillverkade/specialvaror/-tjänster, med osäkra leveranser, till ett lägre värde där det finns en eller få leverantörer och därmed låg konkurrens.
- Verksamhetskritiskt avtal** - svårtillverkade/specialvaror/-tjänster, med osäkra leveranser, till ett högre värde där det finns en eller få leverantörer och därmed låg konkurrens.

Hållbarhetstagning görs utifrån följande indelning:

- **Grön** – låg påverkan utifrån hållbarhetsaspekter
- **Gul** - medelstor påverkan utifrån hållbarhetsaspekter
- **Röd** - särskilt viktiga utifrån hållbarhetsaspekter

Avtalet för oxalsyra har klassificerats som ett standardavtal, med röd hållbarhetstagning. Avtalet följs utifrån detta, och utöver den löpande uppföljningen, upp minst en gång per år av inköpsenheten tillsammans med hållbarhetsenheten och VA-avdelningen.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av inköpsenheten i nära samarbete med representanter från VA-avdelningen.

SLUT